

 Radomska Fabryka Farb i Lakierów S.A.	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Nr karty: 442
	EMALIE FTALOWO-KARBAMIDOWE SCHNĄCE W TEMP. 80 °C OGÓLNEGO STOSOWANIA, (różne kolory)	

1. IDENTYFIKACJA PRODUCENTA. IDENTYFIKACJA PREPARATU.

Nazwa dostawcy produktu: RADOMSKA FABRYKA FARB I LAKIERÓW RAFIL S.A.

Adres: ul. Czarna 29, 26-600 RADOM

Kontakt: tel. (048) 367- 19- 00, fax: (048) 367- 19- 90, e-mail: rafil@rafil.pl

REGON: -670715214

Nazwa produktu: Emalie ftalowo-karbamidowe schnące w temp. 80 °C ogólnego stosowania,
(różne kolory).

Symbol KTM: 1313-461-04XXX-XXX

Symbol PKWiU: 24.30.12-29.00-64-xxxx-xx

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH.

Właściwości chemiczne preparatu:

Emalie ftalowo-karbamidowe schnące w temp. 80 °C ogólnego stosowania, stanowią zawiesinę pigmentów i wypełniaczy w chudej żywicy ftalowej typu ftalak TRE-140 – 60 % roztwór w ksylenie (produkt własny Zakładu) i żywicy melaminowo-formaldehdowej Maprenal (zawiera około 40 % butanolu i max. 0,2 % wolnego formaldehydu), rozpuszczalnikach organicznych z dodatkiem środków uszlachetniających wyrób. Emalie przeznaczone są do malowania dekoracyjnego powierzchni metalowych, żeliwnych, drewnianych i drewnopodobnych za pomocą natrysku pneumatycznego. Emalie suszone są piecowo w temperaturze 80° C przez 1 godzinę. Wysuszone powłoki są: elastyczne, twarde, odporne na uderzenie, wodę, olej silnikowy, etylinę, 5 % r-r Na Cl oraz na działanie promieniowania UV.

Składniki / zanieczyszczenia preparatu stwarzające zagrożenie:

Nazwa chemiczna	% m/m	Numer CAS	Numer ONZ (UN)	Numer INDEKSOWY	Symbol	Symbol ryzyka
Butanol (alkohol n-butyłowy)	8-11	71-36-3	1120	603-004-00-6	Xn	R 10-20
Ksylan (mieszanka izomerów)	32-45	1330-20-17	1198	601-022-00-9	Xn	R 10-20/21-38
Formaldehyd	0,015	50-00-0	1307	605-001-00-5	T,C,Rak.Kat. 3	R 40-23/24/25-34-43

3. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ.

Oznakowanie wg EWG :

Xn – preparat szkodliwy

Aktualizacja dnia: 2008-09-09	Poprzednie wydania tracą ważność	strona: 1/8
----------------------------------	----------------------------------	-------------

Rodzaj ryzyka :

R 10 – produkt łatwo palny

R 20 / 21 - 38 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą.
działa drażniąco na skórę,

R 43 – może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Zagrożenie pożarowe. Preparat łatwo palny, opary tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową, są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zapłon od otwartego płomienia, iskry, gorącej powierzchni.

Zagrożenie toksykologiczne. Preparat szkodliwy dla zdrowia w przypadku narażenia inhalacyjnego, połknięcia i kontaktu ze skórą. Działa drażniąco na oczy, skórę i drogi oddechowe

4. PIERWSZA POMOC.

Ogólne zalecenia :

We wszystkich przypadkach wątpliwych, albo kiedy wystąpią objawy np. zatrucia, skontaktować się z lekarzem.

Wdychanie :

Poszkodowany przytomny : Wyprowadzić na świeże powietrze, ułożyć w pozycji półsiedzącej. Podawać tlen do oddychania, najlepiej przez maskę. Wezwać lekarza.

Poszkodowany nieprzytomny : Wynieść z miejsca narażenia. Jeżeli zatruty oddycha – podać tlen przez maskę. Jeżeli nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie. Wezwać lekarza.

Kontakt z okiem :

Płukać natychmiast dużą ilością wody przez około 15 minut. Powieki powinny być odciągnięte od gałek ocznych w trakcie płukania. Natychmiast skontaktować się z lekarzem okulistą. Dalsze postępowanie zgodnie z zaleceniami lekarza okulisty.

Po spożyciu :

Natychmiast po połknięciu poszkodowany może sam wywołać wymioty. Nie podawać mleka, tłuszczów i alkoholu. Wezwać lekarza. Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny nie wywoływać wymiotów – postępowanie jak przy zatruciu inhalacyjnym.

Kontakt ze skórą :

Zdjąć natychmiast zanieczyszczone ubranie. Nadmiar zetrzeć gazikiem nasączonym spirytusem, umyć skórę dużą ilością wody z mydłem. Konsultacja dermatologiczna w przypadku miejscowych zmian skórnych.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU.

Emalie ftalowo-karbamidowe schnące w temp. 80 ° C ogólnego stosowania, zawierają w swoim składzie około 50% rozpuszczalników, które są łatwopalne, a ich opary tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową.

Postępowanie dotyczące lokalizacji pożaru :

- zawiadomić otoczenie o pożarze,
- usunąć z terenu zagrożonego wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej,
- powiadomić najbliższe władze terenowe, Policję, Straż Pożarną, Jednostki Ratownictwa Chemicznego,
- nałożyć aparat izolujący drogi oddechowe, oraz odzież ochronną,
- zbiorniki zawierające substancje łatwopalne zagrożone działaniem wysokiej temperatury chłodzić wodą,
- nie gasić wypływającej palącej się cieczy,
- niewielki zlokalizowany pożar, gasić od strony nawietrznej.

Środki gaśnicze :

- piany odporne na alkohol,
- dwutlenek węgla,
- proszki gaśnicze,
- piasek,
- koce azbestowe,
- woda – prądy rozproszone lub mgła.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA.

W przypadku wycieku emalii należy postępować następująco :

- miejsce wycieku uszczelnić,
- zabezpieczyć studzienki kanalizacyjne,
- zapobiec przedostaniu się substancji do wód i kanalizacji,
- rozlaną emalię przysypać piaskiem, zebrać do szczelnych metalowych opakowań i wynieść do miejsca spalania w specjalistycznych instalacjach spełniających wymogi sanitarne i ochrony środowiska, miejsce rozlania spłukać kilkakrotnie wodą,
- personel ratowniczy pracuje w posiadających stosowne dopuszczenia CIOP ubraniach ochronnych i ochronach dróg oddechowych (aparaty oddechowe, maski z pochłaniaczami) oraz oczu. Zalane ubranie ochronne w czasie akcji ratowniczej niezwłocznie wymienić.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE.

Postępowanie:

Wszystkie czynności związane z przygotowaniem emalii do wymalowań, malowanie oraz suszenie wymalowanych powierzchni powinno odbywać się tylko w pomieszczeniach o sprawnie działającej wentylacji lub intensywnie wietrzonych tak, aby stężenia substancji szkodliwych nie przekraczały dopuszczalnych norm, z dala od ognia i urządzeń iskrzących. Kabina natryskowa oraz urządzenia do nakładania powinny być uziemione. W czasie stosowania nie jeść, nie pić i nie palić.

Składowanie :

Przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach metalowych, wiaderkach lub beczkach zgodnie z PN / O – 79021 : 1989.

Magazynowanie :

Zgodnie z PN / C – 81400 : 1989.

Magazynowanie w krytych pomieszczeniach w temperaturze od -20 do + 30⁰ C. Chronić przed źródłem zapłonu i czynnikami atmosferycznymi. Pomieszczenia magazynowe powinny odpowiadać obowiązującym przepisom w zakresie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej.

Przechowywanie w magazynie poza wyrobami lakierowymi jakichkolwiek materiałów łatwo palnych jak np. paliw płynnych, olejów, smarów, czyściwa itp. jest niedopuszczalne.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ.

Podczas stosowania zalecana jest wentylacja w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Dopuszczalne stężenie składników szkodliwych w emaliach ftalowo-karbamidowych schnących w temperaturze 80 ° C ogólnego stosowania :

- butanol (alkohol n-butyłowy) –	NDS – 50 mg/m ³	NDSCH – 150 mg/m ³
- ksylen	– NDS – 100 mg/m ³	NDSCH – 350 mg/m ³
- formaldehyd	– NDS – 0,5 mg/m ³	NDSCH – 1 mg/m ³

Środki ochrony osobistej :

- ochrona oczu – okulary ochronne (gogle)
- ochrona rąk – rękawice ochronne
- ochrona skóry – ubranie robocze z materiałów nie elektryzujących się
- ochrona dróg oddechowych – maski przeciw oparom
- obuwie olejoodporne

Zabrudzone ubranie robocze przed ponownym użyciem wyprać !

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE.

Stan fizyczny: ciecz

Barwa: wg Karty Kolorów RAL

Zapach: rozpuszczalników

Gęstość: 0,95-1,30 g/cm³

Zawartość rozpuszczalników organicznych: (m/m), najwyżej 55 %

Mieszalność z wodą : nie miesza się

Rozpuszczalność w: węglowodorach aromatycznych, alkoholach, glikolach

Czas wpływu (lepkość umowna) mierzony kubkiem Forda 4, s 60-120

Czas schnięcia powłoki w temp. 80⁰ C, stopień 4, minut : najwyżej – 60

Temp. zapłonu: min. 21⁰ C

Temp. samozapłonu: 495⁰ C

Butanol (alkohol n-butyłowy)

Toksyczność ostra dla ryb (ciernik) : LC₅₀ – 1730 – 1910 mg / l / 96h)

Toksyczność ostra dla skorupiaków (Daphnia) : LC₅₀ – 1855 mg / l

Graniczne stężenie toksyczne dla :

- bakterii (*Pseudomonas putida*) – 650 mg / l
- skorupiaków (*Daphnia magna*) – 300 mg / l
- ryb (kiełbi) – 1000 – 1400 mg / l

Stężenie śmiertelne dla skorupiaków (Daphnia) LC₁₀₀ – 5000 mg / l

Wskaźniki oceny ostrej toksyczności : wobec ssaków – 1

wobec ryb – 2,9

wobec bakterii – 3,2

LD₅₀ (szczur doustnie) – 790 mg / kg

LD₅₀ (królik, skóra) – 3400 mg / kg

LC₅₀ (szczur inhalacja) – 24640 mg / m³ / 4 h

Ksylene

Toksyczność ostra dla ryb : LC₅₀ – 10 mg / l / 24h)

Toksyczność ostra dla skorupiaków (*Daphnia magna*) : LC₅₀ – 150 mg / l

Stężenie śmiertelne dla ryb :

- karaś (*Carasius auratus*) – 36,81 mg / l
- gupik (*Lebistes recilculatus*) – 34,73 mg / l
- pstrąg tęczowy (*Salmo gairdneri*) – 10 mg / l

Stężenie śmiertelne dla skorupiaków (*Daphnia magna*) – 190 mg / l

Graniczne stężenie toksyczne dla :

- bakterii (*Pseudomonas putida*) > 200 mg / l
- glonów (*Scenedesmus quadricauda*) > 200 mg / l
- skorupiaków (*Daphnia magna*) – 100 mg / l

LD₅₀ (szczur doustnie) – 4300 mg / kg

LC₅₀ (szczur inhalacja) – 22100 mg / m³ / 4 h

Formaldehyd

LD₅₀ (szczur doustnie) – 800 mg / kg

LC₅₀ (świnka morska doustnie) – 260 mg / kg

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI.

Odpady z produkcji, przygotowania obrotu i stosowania oraz usuwania farb i lakierów posiadają

Kod odpadu: - 08 01 11 ; Odpady te są niebezpieczne.

Powinny być gromadzone w szczelnie zamkniętych pojemnikach, unieszkodliwiane poprzez przekształcenie termiczne np. w procesie spalania odpadów niebezpiecznych.

Metalowe opakowania, po opróżnieniu, przekazywać na złom.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE.

Klasyfikacja materiałów niebezpiecznych wg RID / ADR:

Numer rozpoznawczy materiału UN (ONZ): 1263

Numer rozpoznawczy zagrożenia: 33

Kategoria transportowa: 2

Instrukcje pakowania: P001, IBC03, LP01, R001
Klasyfikacja materiałów niebezpiecznych wg RID / ADR:
- klasa 3
- kod klasyfikacyjny F1

- nalepka ostrzegawcza : 3
- grupa pakowania II

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE UREGULOWAŃ PRAWNYCH.

Emalie ftalowo-karbamidowe schn. w temp. 80 ° C ogólnego stosowania, zawierają w swoim składzie:

Butanol (alkohol n-butyłowy) i ksylen.

Kategoria niebezpieczeństwa :

Xn – preparat szkodliwy

Rodzaj zagrożenia:

R 10 – produkt łatwo palny

R 20 / 21 - 38 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą,
działa drażniąco na skórę,

R 43 – może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Prawidłowe (bezpieczne) postępowanie z wyrobem :

S 7 – przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty,

S16 - nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu.

S 20 / 21 – nie jeść, nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.

S36/37/39 - nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.

S 43 – w przypadku pożaru stosować: gaśnice śniegowe, pianowe, koce azbestowe, piasek,
nigdy nie stosować wody w postaci strumienia,

S45 - w przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza
jeżeli to możliwe, pokaż etykietę.

S 51 – stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach

Krajowe uregulowania prawne:

Kodeks Pracy DZIAŁ DZIESIĄTY- BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Rozdział V Substancje chemiczne oraz procesy pracy szczególnie szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne

oraz akty pochodne w tym m.in.:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14.12.2004r. zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej

i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. z 2005, nr 2, poz.8)

2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09.2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171 poz.1666)

3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09.2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. nr 173 poz.1679)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28.09.2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. nr 201, poz.1674 wraz z Załącznikiem .
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112 poz.1206)
6. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5.11.1991r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi (Dz.U. nr 116 poz. 503)
7. Ustawa z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz.U. nr 62 poz. 628, Dz.U. nr 100 poz. 1085 oraz z 2002r. Dz.U.nr 41 poz. 365, Dz.U. nr 113 poz. 984, Dz.U. nr 199 poz. 1671 oraz z 2003r. Dz.U. nr 7 poz. 78)
8. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29.11.2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217 poz.1833)
9. Obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. nr 169 poz.1650 z 2003 r.)
10. Ustawa z dnia 11.01.2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11 poz.84)
11. Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR.
12. Ustawa z dnia 28.10.2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199 poz.1671)
13. Ustawa z dnia 11.05.2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63 poz. 638,z 2003r. Dz.U. Nr 7 poz. 78), nr 11 poz. 97 z 18.12.2003 r

16.INNE INFORMACJE.

Pracownicy zatrudnieni przy wytwarzaniu, transporcie, magazynowaniu, stosowaniu wyrobu, winni być poinformowani o szkodliwym oddziaływaniu wyrobu i jego składników, a także przeszkoleni w niezbędnym zakresie.

Informacje w zakresie doradztwa technicznego, przeznaczenia, stosowania i aplikacji wyrobu można uzyskać w Dziale Marketingu Radomskiej Fabryki Farb i Lakierów S.A. tel.:(048)36-71-954, -71-914, -71-980.

Informacje przekazane w karcie wynikają z obecnego stanu wiedzy i doświadczeń w obsłudze produktu. Użytkownik produktu jest zobowiązany do śledzenia zmian zachodzących w regulacjach dotyczących legislacji.

Informacje zostały podane w dobrej wierze i RAFIL SA nie bierze odpowiedzialności za sposób ich wykorzystania, ponieważ wyłącznie użytkownik odpowiada za zachowanie środków ostrożności przy obchodzeniu się z produktem, a także fakt, że sposób użytkowania produktu jest poza naszą kontrolą.

Nr telefonu alarmowego organu doradczego Krajowego Centrum Informacji

Toksykologicznej w Łodzi: (042) 657-99-00

Dane źródłowe:

1. Załącznik do rozp.MZ z dn. 28 września 2005 (Dz.U. nr 201 poz 1674) - Wykaz substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem
2. Załącznik do rozp. MZ z dn.2 września 2003 (Dz.U. nr 171 poz 1666) – w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych
3. Rozporządzenie MZ z dn. 2 września 2003 (Dz.U. nr 173 poz 1679) w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych
4. Rozp. MPiPS z dn.29.11.2002 (Dz.U.02-217-1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy ,
5. Rozp MŚ z dnia 6 czerwca 2002 w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz.U 87 poz 796)
6. Umowa europejska ADR.
7. **Dane zawarte w kartach charakterystyki substancji i preparatów wchodzących w skład preparatu**
8. Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001
9. Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001
10. Rozporządzenie MŚ z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów

Kartę opracowała : Ewa Sępień